

A Reguláris és Szinguláris Tételek

a) "Reguláris" tétel

Tetszőleges $\underline{A} \in \mathbb{R}^{n \times n}$ négyzetes mátrixra az alábbiak ekvivalensek (egyszerre teljesülnek):

- 1) az \underline{A} mátrix sorvektorai lineárisan függetlenek,
- 2) az \underline{A} mátrix oszlopvektorai lineárisan függetlenek,
- 3) $r(\underline{A})=n$ (rangja = mérete),
- 4) \underline{A} invertálható (van $\underline{A}^{-1} \in \mathbb{R}^{n \times n}$ amelyre $\underline{A} \cdot \underline{A}^{-1} = \underline{E}$),
- 5) \underline{A} nem nullosztó ($\underline{A} \cdot \underline{B} = \underline{0}$ esetén $\underline{B} = \underline{0}$),
- 6) minden $\underline{A} \cdot \underline{x} = \underline{b}$ lineáris egyenletrendszernek pontosan egy megoldása van,
- 7) az $\underline{A} \cdot \underline{x} = \underline{0}$ homogén lineáris egyenletrendszernek csak a triviális $\underline{x} = \underline{0}$ megoldása van,
- 8) $\det(\underline{A}) \neq 0$, azaz a mátrix determinánsa nem 0, $:=_{\text{DEF}} \underline{A}$ **reguláris**
- 9) az \underline{A} mátrix által meghatározott $\mathcal{A}: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ ($\underline{x} \rightarrow \underline{A} \cdot \underline{x}$) lineáris leképezés injektív (egy-egy-értelmű),
- 10) $\text{Ker}(\mathcal{A}) = \{\underline{0}\}$ (\mathcal{A} magtere csak a $\underline{0}$),
- 11) \mathcal{A} szürjektív (ráképezés),
- 12) \mathcal{A} bijektív (kölcsonösen egyértelmű),
- 13) \mathcal{A} invertálható (van \mathcal{A}^{-1} amelyre $\mathcal{A} \circ \mathcal{A}^{-1} = \mathcal{J}d$).
- 14) \underline{A} -nak 0 nem sajátértéke. \square

b) "Szinguláris" tétel

Tetszőleges $\underline{A} \in \mathbb{R}^{n \times n}$ négyzetes mátrixra az alábbiak ekvivalensek (egyszerre teljesülnek):

- 1) az \underline{A} mátrix sorvektorai lineárisan összefüggőek,
- 2) az \underline{A} mátrix oszlopvektorai lineárisan összefüggőek,
- 3) $r(\underline{A}) < n$ (rangja < mérete),
- 4) \underline{A} nem invertálható (nincs olyan $\underline{A}^{-1} \in \mathbb{R}^{n \times n}$ amelyre $\underline{A} \cdot \underline{A}^{-1} = \underline{E}$),
- 5) \underline{A} nullosztó (van olyan $\underline{B} \neq \underline{0}$ amelyre $\underline{A} \cdot \underline{B} = \underline{0}$),
- 6) minden $\underline{A} \cdot \underline{x} = \underline{b}$ lineáris egyenletrendszernek vagy nincs vagy végtelen sok megoldása van,
- 7) az $\underline{A} \cdot \underline{x} = \underline{0}$ homogén lineáris egyenletrendszernek nem csak a triviális $\underline{x} = \underline{0}$ megoldása van,
- 8) $\det(\underline{A}) = 0$, azaz a mátrix determinánsa 0, $:=_{\text{DEF}} \underline{A}$ **szinguláris**
- 9) az \underline{A} mátrix által meghatározott $\mathcal{A}: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ ($\underline{x} \rightarrow \underline{A} \cdot \underline{x}$) lineáris leképezés nem injektív (egy-egy-értelmű),
- 10) $\text{Ker}(\mathcal{A}) \neq \{\underline{0}\}$ (\mathcal{A} magtere nem csak a $\underline{0}$),
- 11) \mathcal{A} nem szürjektív (ráképezés),
- 12) \mathcal{A} nem bijektív (kölcsonösen egyértelmű),
- 13) \mathcal{A} nem invertálható (nincs olyan \mathcal{A}^{-1} amelyre $\mathcal{A} \circ \mathcal{A}^{-1} = \mathcal{J}d$).
- 14) \underline{A} -nak 0 sajátértéke. \square

c) Tétel: (csak vajtűfüleknek)

Tetszőleges $\underline{A} \in \mathbb{R}^{n \times m}$ mátrixra (leképezésre) az alábbiak ekvivalensek:

- (i) \underline{A} injekció,
- (ii) \underline{A} -nak létezik balinverze,
- (iii) \underline{A} balreguláris,
- (iv) \underline{A} nem baloldali nullosztó. \square

d) Tétel: (csak vajtűfüleknek)

Tetszőleges $\underline{A} \in \mathbb{R}^{n \times m}$ mátrixra (leképezésre) az alábbiak ekvivalensek:

- (i) \underline{A} szürjekció,
- (ii) \underline{A} -nak létezik jobbinverze,
- (iii) \underline{A} jobbreguláris,
- (iv) \underline{A} nem jobboldali nullosztó. \square

III.) Algebra Alaptétele(i) és következményei:

1) **Algebra Alaptétele (valós változat):** Tetszőleges valós együtthatójú polinom lényegében egyértelmű módon (sorrendtől és konstans szorzóktól eltekintve) felbontható legfeljebb másodfokú valós együtthatójú polinomok szorzatára. □

Következményei:

- a) Az irreducibilis (szorzattá nem bontható) valós polinomok első vagy (legfeljebb) másodfokúak, és azok közül is csak azok, amelyek diszkriminánsa $D < 0$.
- b) Minden páratlan fokú (valós együtthatójú) egyenletnek van (legalább egy) valós gyöke. □

2) **Algebra Alaptétele (komplex változat):** Tetszőleges (valós vagy komplex) együtthatójú polinom lényegében egyértelmű módon (sorrendtől és konstans szorzóktól eltekintve) felbontható elsőfokú komplex (vagy valós) együtthatójú polinomok szorzatára. □

Következményei:

- c) Az irreducibilis (szorzattá nem bontható) komplex polinomok csak elsőfokúak lehetnek.
- d) Minden (valós vagy komplex együtthatójú) egyenletnek pontosan annyi komplex (esetleg valós) gyöke van (multiplicitással számolva), mint amennyi a fokszáma. □